

LUDWIK DURLIK

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Sap. Ludwik Durlik, 48 lat, rolnik i cieśla, żonaty.

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

Zostałem rozbrojony 18 września 1939 r. w Łucku.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Cztery dni w Dubnie, sześć dni w Szepietówce, trzy miesiące w Zagorcach Wielkich [Wielkich Zahorcach], jedenaście miesięcy w Brodach, cztery miesiące w Wielkich Łukach obok Tarnopola, trzy miesiące w Starobielsku.

4. Opis obozu, więzienia:

Zagorce Wielkie [Wielkie Zahorce] – teren błotnisty, mieszkanie w stajni, bardzo brudno, wszy.

Brody – mieszkanie w zamku, brudno, wszy.

Wielkie Łuki – teren błotnisty, mieszkanie w stajni, brudno, wszy.

Starobielsk – teren piaszczysty, mieszkanie w namiotach, brudno, wszy.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

Przeważnie Polacy, Ukraińcy, Białorusini, Żydzi. Wszyscy jeńcy wojenni. Na ogół bez wykształcenia. Było kilku oficerów, lecz nie wykazywali żadnej działalności. Poziom moralny na dość wysokim stopniu. Koleżeństwo rozwinięte.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Pobudka [o] 5.00, śniadanie i robota, która trwała 10 godzin dziennie (w 1941 r. – 12 godzin dziennie). Obiad wieczorem, po powrocie z pracy, potem zbiórka celem sprawdzenia obecności. Sześć godzin snu. Ciężkie warunki pracy. Normy wygórowane, niemożliwe do wykonania. W razie niewypełnienia normy wsadzali do karceru i dawali 400 g chleba. Wynagrodzenie

bardzo niskie. Często miałem jeszcze dopłacać 12–18 rubli. Wyżywienie niedostateczne, bardzo często śmierdząca ryba. Ubranie swoje. Odebrali jeszcze moje własne dwie pary bielizny. Życie koleżeńskie zgodne. Życia kulturalnego nie było.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Odnoszenie się władz NKWD do Polaków złe. Pogadanki komunistyczne, fałszywe informacje o Polsce.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska żadna. Przy 39 stopniach gorączki wypędzono mnie do roboty. Szpitala nie było. Śmiertelność mała.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Łączność z rodziną miałem. List jednak był w drodze ok. pięciu miesięcy.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Zwolniony zostałem 28 sierpnia 1941 r. i transportem dostałem się do Tocka [Tockoje].